

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Keszthelyi László ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Nógrádi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nógrádi Sándor ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve(II. r. alperes címe) I. rendű, III.rendű alperes neve(III.r. alperes címe) III. rendű alperes, és a dr. Szabó Tamás jogtanácsos által képviselt IV.rendű alperes neve(IV.rendű alperes címe) III. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. július 4. napján kelt 63.P.21.563/2009/91. számú ítélete ellen a felperes 92. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint, a II. rendű alperesnek 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forint, a III. rendű alperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes végleges keresetében egyrészt az I. és II. rendű alperesek egyetemleges kötelezését kérte 189.045.151 forint tőke és járuléakai megfizetésére, másrészt elsődlegesen annak tűrésére kérte kötelezni az I. és III. rendű alpereseket, hogy a per tárgyát képező ingatlanok vonatkozásában ráépítés jogcímén bejegyzésre kerüljön 18/100-18/100 tulajdoni hányadra a tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba, másodlagosan - arra az esetre, ha ráépítés jogcímén a tulajdonszerzése nem volna megállapítható - az I. és II. rendű alperesek egyetemleges kötelezését kérte - elsődlegesen szerződésszegéssel okozott kártérítés jogcímén, másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén -

58.200.000 forint megfizetésére.

A kereset ténybeli alapjául előadta, hogy tevékenysége a M. és Társa Kft. tevékenységével együtt szorosan kapcsolódott a H-E. ... Alapítvány által alapított és fenntartott ... Magániskolához, melynek új ingatlanra volt szüksége a működéséhez. A II. rendű alperes ügyvezetése alatt álló I. rendű alperes eladásra hirdette a tulajdonában álló, irodaházként funkcionáló ... terület belterület ... és ... helyrajzi számú ingatlanokat. Az eladó részéről R.G., a vevő részéről dr. M. E. által folytatott tárgyalások során kiderült, hogy az iskola érdekében úgy is hozzá lehet jutni az ingatlanhoz, ha a felperes bankhitelből megvásárolja az I. rendű alperes kizárólagos tulajdonosának, a B. H.Ltd. ciprusi társaságnak a törzstőke 100%-át megtestesítő üzletrészét. A felperes az eladó képviselőjében eljáró II. rendű alperessel 2008. január 17-én aláírta az üzletrész adásvételi szerződést, melyben a felek a vételárat 1.600.000 euróban határozták meg. A szerződésben foglaltak szerint a felperes 90.000 euró, vagy 22.500.000 forint foglaló fizetését vállalta, 210.000 euró vételárrészt a finanszírozó pénzintézet kötelező érvényű hiteligérvényének kiadását követően, legkésőbb 2008. február 15-ig volt köteles ügyvédi letétbe teljesíteni, a fennmaradó 1.300.000 euró vételárat pedig legkésőbb 2008. március 18-ig kellett megfizetnie. Kikötésre került, hogy amennyiben a vételár nem kerül megfizetésre, az eladó elállhat a szerződéstől, a vevő nem hivatkozhat arra, hogy a pénzintézet nem finanszírozza az adásvételt, és elveszti a már kifizetett foglalót, valamint a letétbe teljesített vételárrészt, amely bánatpénznek minősült. A szerződés tartalmazta továbbá, hogy a foglaló megfizetését követően a felperes jogosult az ingatlanokban átalakítási munkálatokat végezni, mivel az iskolának a téli szünet után meg kell kezdenie a működését. A foglaló megfizetése megtörtént, a pénzintézet azonban 2008. január végén közölte, hogy nem kíván hitelezni, ezért a felperes új finanszírozó bankot keresett. Az üzletrész eladója 2008. március 18-i hatállyal elállt az adásvételi szerződéstől. Az iskolának 2008. február 1. napjával át kellett költöznie, ezért a felperes bérleti jogviszony létesítését ajánlotta fel a bankhitel odaítéléséig, melynek lehetőségét a másik fél tudomásul vette. A második félévben az iskola az időközben átépített ingatlanban folytatta a működését. Az átépítés kapcsán kiderült, hogy a funkcióváltás előfeltétele a telekegyesítés, mely iránt csak a tulajdonos jogosult kérelmet előterjeszteni. 2008. május 5. napján a felperes a M. és Társa Kft.-vel, valamint az iskolával közösen a pénzintézettel kötött kölcsönszerződést az üzletrész megvásárlásának finanszírozására. Az 1.600.000 euró összegű kölcsön igénybe vételét a bank többek között ahhoz a feltételhez kötötte, hogy benyújtásra kerül 2008. július 1-ig a bank által elfogadható tartalommal az üzletrész adásvételi szerződés és az iskola működési engedélye. Az átalakításnak köszönhető jelentős értéknövekedés után az I. rendű alperes ingatlan eladására irányuló szándéka gyengült, tárgyalt más vevővel, majd 2008 nyarán megakadályozta az egyébként eredményes hitelezési eljárást. A működési engedély csatolása ugyanis lehetetlen volt, mert azt az iskola mindaddig nem kaphatott, amíg nem tudta igazolni a székhelyváltozását, az ingatlan tulajdonosa pedig elzárkózott ettől. Nem volt becsatolható a bank által kért tartalmú adásvételi szerződés sem, mert a másik fél nem működött közre annak aktualizálásában, technikai kiigazításában, új szerződési okiratot pedig a felperes által is elfogadható

tartalommal nem volt hajlandó aláírni. A pénzügyintézet ennek következtében nem folyósította a kölcsönt és 2008. október 31-én lezárta a hitelezési folyamatot. A ... Hivatal 2008 augusztusában megállapította, hogy működési engedély hiányában az iskola működése jogszabályba ütközik, és elrendelte, hogy fizessen meg 500.000 forint felügyeleti bírságot. Az I. rendű alperes birtokvédelmi eljárást kezdeményezett, majd birtokba bocsátás iránti pert indított a felperes ellen, a Budai Központi Kerületi Bíróság pedig helyt adott a keresetének, ezért 2009. augusztus 25. napján visszaadásra kerültek a birtokába az ingatlanok.

A 189.045.151 forint összegű kereseti követeléséből a felperes 45.000.000 forintra (a foglaló kétszerese) a Ptk. 245. § (1) bekezdése alapján tartott igényt és a feleket a szerződés megkötése és teljesítése során terhelő együttműködési kötelezettségre is (Ptk. 205. § (3) bekezdés és 277. § (4) bekezdés) is hivatkozott. Álláspontja szerint a II. rendű alperes nyilatkozatával az eladó megtette azt a jognyilatkozatot, miszerint egyrészt folytatni, másrészt újraéleszteni kívánja az üzletrész adásvételi szerződést. A felek között vagy továbbra is érvényben volt a szükséges módosításokkal a korábbi adásvételi szerződés, vagy új szerződést kötöttek a kölcsönszerződés aláírása előtt, vagy az adásvételi szerződésük a kölcsönszerződés I. rendű alperes általi aláírásakor jött létre a Ptk. 216. § (1) bekezdés második mondatában foglaltak szerint és „az alperes” hibájából hiúsult meg, mert az alperesek a hitel felvételét ellehetetlenítették, szerződéses kötelezettségeiknek nem tettek eleget.

945.151 forintot a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján követelt, mivel többlet kiadása keletkezett azáltal, hogy ilyen összegű közüzemi díjat megfizetett az I. rendű alperesnek, aki nem bocsátott ki erről számlát. Hivatkozott arra is, hogy az I. rendű alperes nem teljesítette tulajdonosi kötelezettségeit, felmondta a szolgáltatókkal kötött szerződést. Állította azt is, hogy az I. rendű alperes kiszámlázta a közüzemi díjat, de nem utalta tovább a szolgáltatónak, és nem járult hozzá a mérőórák átírásához.

500.000 forint megfizetését kártérítés jogcímén kérte azon az alapon, hogy az iskola működési engedélyezési eljárás során a hatóság bírságot szabott ki. Álláspontja szerint ez a költség azért merült fel a felperesi társaságnál, mert az I. rendű alperes nem a tőle elvárható módon járt el, az I., II. rendű alperesek indokolatlanul elodázták, később megghiúsították a szerződéskötést. Az iskola az ingatlan tulajdonjogának igazolása nélkül nem kaphatott működési engedélyt a 2008-2009. tanévre. A kölcsönszerződés aláírásával a II. rendű alperes kifejezetten kötelezettséget vállalt az üzletrész adásvételi szerződés megkötésére. A felperes bízott abban, hogy a szerződés megkötésre kerül, erre tekintettel szervezte meg a következő tanévet. A működési engedélyhez szükséges tulajdonszerzést kiválthatta volna, ha az I. rendű alperes aláírja a bérbeadásról szóló szerződést, melyre nem volt hajlandó, pedig a felek között a bérleti megállapodás szóban létrejött.

100.000.000 forint elmaradt haszon és 2009. január 1-től a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. (2) bekezdése szerinti késedelmi kamat iránti követelését azzal indokolta, hogy jóhiszeműen bízott az adásvételi szerződés létrejöttében. Az elmaradt bevétele egyrészt a működési engedély hiányában 2008. szeptember 1. után már nem folyósított 36.000.000 forint iskolai normatív támogatás, másrészt az 52.000.000 forint elmaradt szakképzési hozzájárulás.

42.600.000 forintra és 2008. november 1. napjától, a kifizetés napjáig járó a Ptk. 301/A. (2) bekezdése szerinti késedelmi kamatára kártérítés jogcímén azért tartott igényt, mert az ingatlant kizárólag az iskola működése céljából vásárolta meg, építtette át, rendezte be és ennek költségeit az iskola által fizetendő bérleti díjból kívánta fedezni. Az iskola berendezésére, működtetésére felvett hiteleket a bevételei elmaradása miatt nem tudta visszafizetni, és elveszítette a lízingelt iskolai bútort, továbbá folyószámla-hitel is terheli. Álláspontja szerint e költségek a vagyona csökkenését eredményezték.

A tulajdoni igényét arra alapította, hogy az érdekkörében végrehajtott, a ..Kft. kivitelezésében 2008. január 18. napján kezdődött és március 10. napján befejeződött átépítés után 400.000.000 forintról 622.000.000 forintra növekedett az ingatlan forgalmi értéke. Álláspontja szerint jogszerűen, az I. rendű alperes tudtával, beleegyezésével és ellenőrzése mellett építkezett. Az általa elvégzett átalakítási, korszerűsítési, felújítási munka olyan jellegű volt, amely megváltoztatta az épület korábbi funkcióját és alapot ad a ráépítés jogcímén történő tulajdonszerzésre. Hivatkozott arra, hogy Hlavács Károly építésmérnök csatolt felmérése alátámasztja az építkezés műszaki tartalmát, a bankhitelhez készített 2007. évi és 2008. évi értébecslések pedig bizonyítják, hogy a munkálatok elvégzése után mennyivel nőtt az ingatlan forgalmi értéke, a csatolt fényképek mutatják a ráépítés előtti és utáni állapotot. Álláspontja szerint az ingatlanra korábban bejegyzett jelzálogjogot a ráépítés nem érinti, az I. rendű alperes tulajdoni hányadának mértékében továbbra is jelzálog kötelezett marad. A másodlagos keresetét a felperes azzal indokolta, hogy követelésének összege a ... Kft. által elvégzett kivitelezés költsége, mely kapcsán a kivitelező felé tartozáselismerő nyilatkozatot tett. Az építkezés költségei a kivitelezőnek nem kerültek megfizetésre, de olyan elszámolási viszonyban álltak egymással, mely lehetővé tette a beszámítást.

A II. rendű alperes felelősségét illetően a felperes egyrészt azzal érvelt, hogy képviseleti jog hiányában álképviselőként járt el, másrészt arra hivatkozott, hogy túllépte képviseleti jogosultságát. Nem volt jogosult az üzletrész eladójának képviseletére, az I. rendű alperes vonatkozásában pedig 2005. június 26-án megszűnt a képviseleti jogosultsága. Aláírta a kölcsönszerződést, de nem írta alá az adásvételi szerződés bank által elfogadható tartalmú aktualizált változatát, és megtagadta a bérleti szerződés aláírását is. Álláspontja szerint a II. rendű alperes jogellenes magatartást tanúsított, mely biztatási károkozáshoz vezetett. A taggyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben az alapító okirat szerint az alapító határoz, akit a II. rendű alperes képviselt, aki egyúttal az I. rendű alperes ügyvezetője volt, ebből következően ügyvezetői tevékenységéről nem tartozott egyeztetni, beszámolni, ezért kizárólagos személyes felelősség terheli.

Az I-II. rendű alperesek ellenkérelmükben hatásköri és illetékességi kifogást terjesztettek elő, és a per megszüntetését kérték az üzletrész adásvételi szerződés választottbírói kikötésére tekintettel. Hivatkoztak továbbá arra is, hogy a II. rendű alperes perbeli jogképességének hiánya permegszüntető ok, és kérték vele

szemben a Pp. 48. §-a és 157. § a) pontja alapján szüntesse meg a pert a bíróság. Érdegi ellenkérelmük a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult. Előadták, hogy időközben a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett szervezett Választottbíróság ítéletében megállapította: jogszerűen állt el az eladó az üzletrész adásvételi szerződéstől a felperes nem teljesítése miatt, és jogszerűen érvényesítette kártérítési igényét. Kiemelték, hogy az üzletrész megvásárlása kapcsán a felperes nem állt velük szerződéses jogviszonyban. Álláspontjuk szerint mindezekre tekintettel alaptalan a foglaló visszafizetése iránti kereseti kérelme. Rámutattak arra, hogy az I. rendű alperesnek nem állt szándékában az ingatlant a perbeli időszakban bérlet útján hasznosítani, nem jött létre bérleti szerződés közte és a felperes között. R. G. nem kapott meghatalmazást az ügyletre sem az I., sem a II. rendű alperestől, sem az adótól, és a tárgyalásra sem volt felhatalmazása. A pénzintézet azt követően folyt a tárgyalások, hogy a felperes nem teljesítése miatt az üzletrész adásvételi szerződéstől az eladó elállt. Az iskola működési engedélyének bankhoz történő benyújtása a felperes saját állítása szerint is teljesíthetetlen feltétel volt. Az újabb üzletrész adásvételi szerződés pedig a felperes miatt nem jött létre, nem fogadta ugyanis el a szerződéses feltételeket. A bankkal folytatott tárgyalások megszakadása és eredménytelen lezárulása mindezekre tekintettel a felperes érdekkörében felmerülő tényekre és okokra vezethető vissza. A közüzemi díjról az I. rendű alperes kiállította a felperes felé a számlát. A működési engedélyezési eljárásnak egyik alperes sem volt részese. Az ingatlanban a felperes az adásvételi szerződésben kikötöttek ellenére költöztette át az iskolát és annak működéssel kapcsolatos valamennyi költsége az ő érdekkörében merült fel. Az elmaradt haszon és a tényleges kár vonatkozásában előterjesztett keresete ezért nem lehet megalapozott. Az alperesek emellett arra is utaltak, hogy nem került kifejtésre és bizonyításra, milyen okozati összefüggésben van a megtéríteni kívánt kárral az üzletrész adásvételi szerződés megghiúsulása. A felperes által végeztetett építési munkák álláspontjuk szerint jogi értelemben nem minősülnek ráépítésnek. Hivatkoztak a PK 7. számú állásfoglalásra. Az üzletrész adásvételi szerződésben kikötöttek szerint a felperes építési engedélyt nem igénylő átalakítási munkálatokat végeztetett a költségére és kockázatára, megtérítési igény nélkül. Kifejezett megállapodás volt arról is, hogy ez nem tekinthető birtokba adásnak és az iskola nem kezdheti meg a működését. A 2008. februári értékbecslés is felújítást, az iskola működtetéséhez szükséges átalakítást említ, ráépítésről, hozzáépítésről nem szól, és megállapítása szerint a hasznos alapterület sem nőtt. A szerződés kikötései folytán álláspontjuk szerint a felperes másodlagos keresete is megalapozatlan, és a kiadások összegére, megfizetésére vonatkozó bizonyítékkal sincs alátámasztva.

A III. rendű alperes a vele szemben előterjesztett kereset teljesítését nem ellenezte, azzal a feltétellel, hogy a felperesi tulajdonszerzés esetén megállapításra kerül, hogy a felperes zálogkötelezetté vált. Bejelentette, hogy a per során a teljes tartozását megfizetése következtében megszűnt a jelzálogjog, az adós kérelmére ki fogja adnia törlési engedélyt. Kérte mindezekre tekintettel a perből való elbocsátását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., II. rendű alpereseknek külön-külön 3.810.000-3.810.000 forint, a II. rendű alperesnek további 600 USD, a III. rendű alperesnek 500.000 forint perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 900.000 forint le nem rótt eljárási illetéket, egyebekben akként rendelkezett, hogy a 92.700 forint tolmácsdíjat az állam viseli. Az ítélet indokolásában a hatásköri és illetékességi kifogás, valamint permegszüntetési kérelem elutasítása kapcsán utalt a 24. sorszámú végzésben kifejtett indokaira. A Vbt. 58. §-ában foglaltakra tekintettel rámutatott arra, hogy a Választottbíróság a Vb.09061 számú ítéletében nem találta alaposnak a jelen per felperesének a II. rendű alperes képviseleti jogosultságának hiányára alapított semmisségi kifogását, kimondta, hogy az üzletrész adásvételi szerződés a felperes által hivatkozott okból nem érvénytelen, és az eladó elállását jogszerűnek ítélve, kártérítésre kötelezte. Kifejtette: a foglaló a felperes és a perben nem álló eladó szerződésből eredő kötelezettségei teljesítését biztosította, így visszakövetelését az alperesekkel szemben a felperes alappal nem érvényesíthette. Megjegyezte továbbá, hogy amennyiben a II. rendű álképviselőként járt volna el az adásvételi szerződés megkötése során, úgy a peradatok azt igazolták, hogy az eladó jóváhagyta a nyilatkozatát, ezért a szerződés érvényesen létrejöttnek tekintendő. A Ptk. 221. §-ában foglaltakra figyelemmel az álképviselőt csak jóváhagyás hiányában terhelhetné kártérítési felelősség. Megállapította, hogy nem bírt jelentőséggel a felperes azon hivatkozása, miszerint a szerződéskötés időpontjában a II. rendű alperes I. rendű alperes képviseletére vonatkozó jogosultsága megszűnt. A Ptk. 8. § (1) bekezdésére és a Pp. 48. §-ára tekintettel alaptalannak találta a II. rendű alperes permegszüntetési kérelmét, és rámutatott arra, hogy az általa felhívott jogszabályi rendelkezések nem permegszüntetéshez, hanem a vele szembeni kereset elutasításához vezethettek. A közüzemi díj vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelmet bizonyítottság hiányában ítélte teljesíthetetlennek. A felperes ugyanis nem bizonyította, hogy ezen összeg megfizetése az oldalán kárként merült fel, melyért az alperesek tartoznak felelősséggel. Nem vitásan a közüzemi díj a felperes fogyasztásával állt összefüggésben. Önmagában az a tény, hogy az I. rendű alperes felmondta a közüzemi szerződéseket, nem igazolta a megjelölt összegű kár bekövetkezését. Az 500.000 forint, valamint az 100.000.000 forint és a 42.600.000 forint összegű kereseti kérelmek kapcsán a biztatási kár megfizetésére alapított igény vonatkozásában a felperes a törvényi tényállás egyetlen elemét sem igazolta. Szerződéses kapcsolaton alapuló jogviszony esetén egyébként nincs is helye biztatási kár címén igényérvényesítésnek. Az adásvételre vonatkozó tárgyalásokat a felperesnek az üzletrész tulajdonosával kellett bonyolítania, ezért az I. és II. rendű alperes részéről fel sem merülhet olyan szándékos magatartás, amely a felperest olyan magatartásra készítette, melynek következtében a szerződés, illetve a szerződéskötés megghiúsulásával őt károsodás érte. A kölcsönszerződésnek az I. és II. rendű alperes nem volt alanya, miként a z üzletrész eladója sem, így nem értelmezhető a felperes azon állítása, miszerint a bankkal folytatott tárgyalásokkal a felek között az üzletrészre vonatkozóan új megállapodás jött létre. A 2006. évi IV. törvény (Gt.) 127. § (2) bekezdése értelmében üzletrész átruházásához írásbeli szerződést kell kötni. Olyan okiratot pedig, mely a felek között a szerződéstől történt

elállást követően jött létre, a felperes nem csatolt. Az adásvételi szerződés tényét tanúvallomás nem lett volna képes bizonyítani, ezért az elsőfokú bíróság mellőzte R. G. (R. G.) és dr. J.J. tanúk meghallgatását. Rámutatott továbbá arra, hogy mivel a felperes új dátummal üzletrész adásvételi szerződéstervezetet küldött az I. rendű alperes részére, maga is úgy gondolta, hogy a 2008. január 17-i szerződés elállás folytán megszűnt. A felperes nem tudta igazolni azon állítását, miszerint a felek között az elállást követően bérleti jogviszony jött volna létre, a keresetlevélben maga nyilatkozott úgy, hogy az I. rendű alperes nem adta bérbe az ingatlanokat a részére. Az e körben felajánlott tanúbizonyítás lefolytatása ezért ugyancsak szükségtelen volt. A egy pénzintzet folytatott tárgyalások megghiúsulásával kapcsolatban az alperesek azon állításával szemben, miszerint ennek oka az iskola működési engedélyének hiánya volt, a felperes nem bizonyította, hogy a szerződés létre nem jött, a megállapodás hiánya az alperesek magatartására vezethető vissza. A felperes másik félre át nem hárítható üzleti kockázata körében esik, hogy a megállapodásra való felkészülés a részéről nagyobb anyagi ráfordítást igényelt. A felperes nem bizonyította azt sem, hogy az alperesek jogellenes magatartásával okozati összefüggésben kára keletkezett. Az 500.000 forint bírság megfizetésére a hatóság az iskolát kötelezte, így a bírság a felperesnél kárként nem jelentkezhetett. Az elmaradt haszon címén előterjesztett igény körében a felperes bizonyítást nem ajánlott fel, igényérvényesítési jogosultságát sem igazolta. A 46. sorszámú előkészítő iratában maga nyilatkozott úgy, hogy az állami normatív támogatás elmaradásával a M. és Társa Kft.-t érte kár. Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel, mint szükségtelent mellőzte a felperes által a normatív támogatások tekintetében indítványozott megkereséseket. A 42.600.000 forint tényleges kár megtérítése iránti kereseti kérelem kapcsán azt állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította a tényleges károsodását és azt sem, hogy a hitelfelvétel mennyiben van összefüggésben a perbeli jogviszonnyal, az alperesek állított, de nem bizonyított jogellenességével. R. G. tanúkenti meghallgatását azért mellőzte, mert a kártérítési igény megítélése szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy jogszerűen képviselte-e az eladót, vagy az I. rendű alperest az adásvételi tárgyalások során, hiszen nem vitásan a szerződés létrejött. Nem bírt relevanciával az sem, hogy a tanú jelen volt a korábbi bérleti jogviszonyát megszüntető tárgyalásokon. A ráépítésre alapított kereseti kérelem kapcsán az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a felperesnek bizonyítania kellett volna, hogy az építkezés a felek megállapodásának hiányában közös tulajdont keletkeztetett. Az építkezésnek abban az esetben lett volna ilyen hatása, ha az épület szerkezetét érinti, és nem csupán karbantartási, felújítási, korszerűsítési munkának minősül. A rendelkezésre álló okiratok alapján nem bizonyított, hogy az építési munkák közös tulajdont hoztak létre. Az ADC szakvélemény, a költségvetés, valamint H. Á. tanúvallomása alapján az volt megállapítható, hogy a felperes az iskola működése érdekében szükséges felújítási munkákat végeztette el, de azok nem eredményeztek tulajdonszerzést. A felajánlott szakértői bizonyításra is figyelemmel az elsőfokú bíróság nem látta indokoltnak további tanúk (H. K. és S. P.) kihallgatását. A felperes a felajánlott szakértői bizonyításhoz szükséges díjelőleget - felhívás és figyelmeztetés ellenére - nem helyezte elnöki letétbe, ezért a szakértő kirendelésére vonatkozó indítványt mellőzni kellett. Rámutatott arra is, hogy a csatolt szakvéleményben építettként a

M. és Társa Kft. szerepel. A másodlagos kereset kapcsán kifejtette: a felperes nem bizonyította a szerződésszegéssel okozott kár megtérítésére irányuló igény ténybeli alapjait, figyelemmel arra is, hogy a közte és az I., II. rendű alperesek között nem volt szerződéses jogviszony. A perbeli ingatlanokon építési munkákat az üzletrész adásvételi szerződés 4.6 pontja alapján végezhetett, saját költségére és kockázatára. A szerződés rendelkezést tartalmazott arra is, hogy amennyiben az üzletrész vételárát nem fizeti meg, saját költségére köteles a munkákat helyreállítani. Az I. rendű alperes tulajdonában álló ingatlanok vonatkozásában a II. rendű alperes jogalap nélküli gazdagodása fel sem merülhetett. Vagyonilag előnynek az ingatlanban bekövetkezett értékcsökkenés minősülne. A felperes ehhez képest azt igazolta, hogy az építkezés kapcsán 58.200.000 forint költsége merült fel, azt azonban nem, hogy az építkezés az I. rendű alperes vagyonában milyen előnyt eredményezett. A szakértői bizonyításhoz a díjat nem előlegezte meg.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset teljesítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogszabálysértő, iratellenes. Az elsőfokú bíróság az ügy érdemi elbírálására kiható lényeges eljárási szabálysértést követett el azzal, hogy mellőzte, illetve tévesen alkalmazta a Ptk. 6. §-át, a 355. § (4) bekezdését és az 1993. évi LXXIX. törvény (Ktv.) 37. § (4) bekezdését. Súlyosan sérült továbbá a törvény előtti egyenlőség elve, a Ptk. 8. § (1) bekezdése és a Pp. 48. § (1) bekezdése. Nem téves, és részben iratellenes a károkozás körülményeinek összefoglalása. A felperesi álláspont szerint a pénzügyi intézmény folytatott tárgyalások időszakában a II. rendű alperes folyamatosan tájékoztatást kapott e tárgyalásokról. A biztatási kár azért is fennáll, mert az alperesek a bankot is és a felperest is folyamatosan arról tájékoztatták, hogy alá fogják írni a kölcsönszerződést. A becsatolt dokumentumok bizonyítják, hogy az alpereseknek és az eladónak legkésőbb a 2008. május 5-én kelt kölcsönszerződés alapján tudomása volt a banki feltételekről, tehát arról, hogy a lejárt bérleti szerződést a bankkal egyeztetett feltételek szerint aktualizálni kell. Amennyiben az alperesek a bank felhívásának legkésőbb 2008. május 31-ig eleget tettek volna, az iskola fenntartója megtehetette volna az intézmény további működtetése érdekében szükséges lépéseket. Kezdeményezhette volna az iskola megszüntetését, de az alperesek biztatásában reménykedve nem a megszüntetést, hanem a következő tanévre történő beiratkozásokat és a működéshez szükséges egyéb szerződések megkötését tette folyamatba. Ha az alperesek elálltak volna a tárgyalásoktól, nem biztatták volna a felperest, akkor mindezek a károk elkerülhetők lettek volna. Az iskola működtetése családi cégek összefogásával történt. Az alperesek biztatása révén bizonyosra vett kölcsön reményében e cégek vagyonukat az iskola megmentésére fordították, sőt ennek érdekében bankhiteleket vettek fel. Ez indokolja a felperes széleskörű kárigényét. A felperes álláspontja szerint a jogalap nélküli gazdagodás az ingatlan forgalmi értéknövekedéséből áll, melyet az építkezés előtti és utáni értékbecsléssel bizonyított. Miután az ingatlant az I. rendű alperes üzemeltette, az értéknövekedés elsődlegesen az ő számára eredményezett vagyonilag előnyt azáltal, hogy nőhetnek a bérbeadásból elérhető bevételei, eladás esetén pedig több vételárát realizálhatja. A már lejárt adásvételi szerződés kérdése irreleváns a tekintetben, hogy az alperesek és - a II. rendű alperes révén - az eladó

szándékosan biztatták a felperest a kölcsönszerződés aláírásával, mely őt olyan magatartásra indította, amelyből önhibáján kívül károsodás érte. A bank és a szerződésben érintett valamennyi fél tudatában volt ugyanis annak, hogy új körülmények között új, de legalábbis aktualizált szerződés megkötésére van szükség, ezt követelte a bank és erre tett ígéretet az I., II. rendű alperes, és ennek aláírását vállalta a felperes. A bérleti szerződés megtagadása az iskola ellehetetlenülését vonta maga után, ez kizárta a kölcsönszerződés megkötését. A felperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság kizárta a perből a felperes érintett képviselőit, holott a beltág a vagyonával felel a társaság által okozott kártért. A beltág és az őt jogszerűen képviselő dr. M. E. perbeli részvételét mindvégig biztosítani kellett volna. Ebben az esetben nem lett volna kizárt annak levezetése, hogy miként függött össze a magániskola, a M. és T. Kft., illetve a felperes oldalán keletkezett kár, és hogyan került sor a banki hitelek általuk történt felvételére. A magániskola működéséhez kapcsolódó családi vállalkozásokat ért hátrányt „a jelen eljárás akként emeli jogerőre”, hogy az érintettek nem kaptak lehetőséget saját álláspontjuk kifejtésére és képviseletére. Kifogásolta a felperes azt is, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta a választottbíróság ítéletében foglaltakat, és erre tekintettel utasította el az eladó „perbehívását”. A felperes a választottbírósági ítélet ellen felülvizsgálati kérelemmel élt, mert a választottbíróság nem vette figyelembe az alperes végelszámolási eljárását és az ítélet a már törölt cég terhére szól. A felperes álláspontja szerint indokolt a jelen fellebbezési eljárás felfüggesztése a felülvizsgálati eljárás jogerős elbírálásáig, mert a felülvizsgálati kérelem felperes javára történő elbírálása esetén megnyílik a lehetőség az eladó perbehívására és az elsőfokú ítélet választottbírósági ítéleten alapuló elemeinek korrekciójára. A másodfokú tárgyaláson azonban nem tudta megmondani, hogy folyamatban van-e a felülvizsgálati eljárás.

Az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték, mivel álláspontjuk szerint az mind jogalapjában, mind ténymegállapításaiban jogszerű és megalapozott. Rámutattak arra, hogy az elsőfokú ítélet a károkozás körülményeit tényszerűen foglalja össze. A felperes keveri a bérleti szerződést és az adásvételi szerződést, továbbá úgy állítja be, mintha az I., és II. rendű alperesek a kölcsönszerződés alanyai lettek volna. Folyamatosan összemossa az I. és II. rendű alperesek eljárását a perben nem álló eladó eljárásával. Álláspontjuk szerint a felperes nem bizonyította, hogy a kölcsön meghíúsulása miatt kár érte. Saját állítása szerint sem volt tulajdonosa az iskolának, a családi cégekre tett utalása pedig a jelen perben irreleváns. Megjegyezték, hogy a felperes véglegesnek tekintett kereseti kérelme jogalap nélküli gazdagodás jogcímet nem tartalmazott. A ráépítés jogcímét bizonyítani nem tudta. Dr. M. E. az elsőfokú bíróság felhívására nem igazolta képviseleti jogosultságát, tanúként került meghallgatásra, amikor is részletesen taglalta a családi cégek helyzetét. A választottbíróság előtt folyamatban volt per más felek között folyt, felülvizsgálati eljárásra jogszabályi lehetőség nincsen, az I. rendű alperes végelszámolása a perre tekintettel nem fejeződött be, így törlésre sem kerülhetett.

A III. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében fenntartotta az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatait.

Az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. § (4) bekezdés).

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az adásvételi szerződés okirata alapján azzal egészíti ki, hogy az üzletrész eladóját a szerződéskötés során a II. rendű alperes meghatalmazás alapján képviselte.

A releváns tényállást egyebekben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, az ítélet tábla döntésével és kisebb pontosítással annak jogi indokaival is egyetért, melyeket nem ismétel meg, csak utal a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet helyes indokaira. A fellebbezésben foglaltakra is tekintettel a következőket emeli ki.

Az elsőfokú bíróság nem követett el olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely miatt a tárgyalást meg kellene ismételni, a döntés szempontjából releváns tényekre vonatkozó további bizonyítás pedig szükségtelen, ezért az ítélet tábla nem látott okot az elsőfokú ítélet Pp. 252. § (2), (3) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezésére.

A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a peradatok szerint nem kívánt felperesként perbe lépni sem a beltág, sem dr. M. E., és a fellebbezésben hivatkozott családi cégek sem terjesztettek elő perbelépési kérelmet, ezért a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság kizárta őket a perből. A felperes azon jogi álláspontja, miszerint az ítélethez rájuk nézve is anyagi jogerő hatás fűződik téves, az ítélet jogereje a Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében ugyanis azt zárja ki, hogy ugyanabból a tényalapról származó, ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek - ideértve azok jogutódait is - egymás ellen új keresetet indíthassanak vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessek. Dr. M. E. a felperes indítványára tanúként részt vett a perben, vallomásában és a 46/F/1. sorszámú iratban számos témakörben részletes előadást tett. A tanúvallomása megtétele előtt úgy nyilatkozott, hogy az utóbb tíz évben nem állt jogviszonyban a felperessel, nem volt eldöntött, hogy alkalmazták-e és meddig. A Pp. 67. § (1) bekezdés i) pontjában foglaltakra és arra tekintettel, hogy tanúvallomását követően dr. M. E. nem jelentkezett meghatalmazottként, alaptalanul sérelmezte a fellebbezésben a felperes, hogy nem vehetett részt képviselőként a perben. A IV. rendű alperes B. H. Ltd. vonatkozásában fellebbezéssel támadható permegszüntető és a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító végzések születettek az elsőfokú eljárás során. Az utóbbi végzést az ítélet tábla már felülbírált, az előbbi az elsőfokú ítélettel együtt a Pp. 254. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem bírálhatja felül. Megjegyzi, hogy a végzések meghozatalára nem a választottbíróági ítéletben foglaltakra, hanem a

választottbíróági kikötésre tekintettel került sor, mely kizárja, hogy a jelen perben a felperes üzletrész adásvételi szerződésből eredő igényei elbírálásra kerüljenek. Az elsőfokú ítélet a fellebbezésben előadottakkal szemben nem a választottbíróági ítélet Vbt. 58. §-a alapján egyébként irányadónak tekintendő tartalmán alapul, nem volt ugyanis vitás az elsőfokú eljárás során, hogy az üzletrész adásvételi szerződés az eladó elállása folytán megszűnt, a fellebbezésben pedig a Pp. 235. § (1) bekezdésének tiltó rendelkezése folytán már nem állítható e tekintetben új tény, illetve nem adható elő új bizonyíték. A választottbíróság döntése ebből következően nem előkérdése a jelen per eldöntésének, a fellebbezési eljárás felfüggesztése ezért akkor sem lenne indokolt, ha folyamatban lenne a választottbíróági ítéletre kiható felülvizsgálati eljárás. A felperes által hivatkozott felülvizsgálatra ugyanakkor nincs jogszabályi lehetőség, a Vbt. 54. §-a szerint csak a választottbíróági ítélet érvénytelenítése kérhető az 55. §-ban felsorolt okokból.

A per érdemét illetően a foglalóval kapcsolatosan az ítélőtábla először is arra mutat rá, hogy az üzletrész adásvételi szerződés biztosítása végett foglaló adásában a felperes az eladóval állapodott meg. E megállapodás alapján az eladónak adta a 22.500.000 forintot, ezért az a teljesítés megghiúsulását jelentő elállásra tekintettel tőle járhatna a részére vissza a törvényben írt feltételek megvalósulása esetén. A jelen perben nem volt vitás, hogy az üzletrész vételárát az adásvételi szerződésben kikötött határidő alatt a felperes nem fizette meg és emiatt az eladó elállhatott a szerződéstől, amely ennek következtében a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal megszűnt. A felperes sem az elálló nyilatkozat hatályát megszüntető megállapodás létrejöttét, sem új szerződés megkötését nem bizonyította. A jogszabály által kötelezővé tett írásbeliségre tekintettel a felek érvényesen csak írásban állapodhattak volna meg, ilyen megállapodásra azonban nem hivatkozott. Mindezek alapján az is megállapítható, hogy a felperes számára érvényes adásvételi szerződés látszatát senki és semmi nem kelthette. Azt a látszatot lehetett csak kelteni, hogy az eladó fenn akarja tartani a szerződést vagy újra szerződni akar. Arra pedig, hogy ez a látszat nem volt hamis, éppen a felperes által előadottak alapján lehet következtetni, ugyanis a felperes azt állította, hogy tárgyalások folytak közte és az eladó között. Új dátummal szerződéstervezetet küldött, amit a másik fél nem fogadott el és további fizetési kötelezettség vállalásához kötötte a megállapodást, amely viszont számára nem volt elfogadható. Az a tény, hogy a B.H. Ltd. nem fogadta el a szerződéstervezetet, cáfolja a felperes azon állítását, miszerint a „lejárt” üzletrész adásvételi szerződés szóban megerősítésre került általa.

A peres felek közötti szerződéses jogviszony hiányában az I., II. rendű alperesekkel szembeni keresetet a felperes tényállításai szerint két kötelemkeletkeztető tény alapozhatta volna meg, az egyik a jogellenes károkozás (Ptk. 339. §), amely alapján kártérítés követelhető, a másik az utaló magatartás, amely alapján a bíróság a kárnak egészben vagy részben való megtérítésére kötelezheti azt, akinek szándékos magatartása más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte. Az utóbbi szubszidiárius

tényállás, ezért annak alapján igény érvényesítésére csak akkor kerülhet sor, ha a felek között nincs más - akár szerződéses, akár szerződésen kívüli - jogviszony. A kártérítési kötelezettséget a Ptk. 4. §-ában foglaltak megsértése alapozhatja meg, mely követelményként írja elő, hogy a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során jóhiszeműen, kölcsönösen együttműködve kell eljárni. Ezen általános érvényű szabályból következően a károsodás megelőzése, elhárítása, csökkentése végett mindenki köteles mindent megtenni, ami e célok érdekében az adott helyzetben általában elvárható. A II. rendű alperes esetében az önálló felelősséget csak olyan magatartások alapozhatták volna meg, amelyeket nem az általa képviselt személynek kell betudni. A II. rendű alperes ugyanis az I. rendű alperes törvényes képviselője volt, míg a 2008. január 18-i üzletrész adásvételi szerződés megkötésekor az eladó meghatalmazott üzleti képviselőjeként járt el. A Ptk. 219. § (2) bekezdése szerint a képviselő cselekménye által a képviselt válik jogosítottá illetőleg kötelezetté. A Gt. 30. § (1) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy a társaság felelős azért a kárért, amelyet vezető tisztségviselője e jogkörében eljárva harmadik személynek okozott. A II. rendű alperes esetében tehát csak olyan károkozó (a Ptk. 4. § -át vagy 5. §-át sértő), és olyan utaló magatartásnak lehetett volna jelentősége, melyet képviseleti jogkörén kívül, illetve azt túllépve tanúsított.

A kölcsönszerződést a II. rendű alperes az I. rendű alperes képviseletében eljárva írta alá, ezért ezt a magatartást az I. rendű alperesnek kell betudni. A kölcsönszerződés aláírása a felperesnek nem okozott kárt, sőt előnyös volt a számára, mert támogatta a kölcsönhöz jutását. A felperesnek tudomása volt arról, hogy a kölcsön folyósításának feltétele többek között a bank által elfogadható tartalmú üzletrész adásvételi szerződés benyújtása, amit 2008. július 1-ig teljesítenie kell. Amennyiben az iskola jövőjét 2008. május 31-ig kellett eldönteni, a kölcsönszerződés ezt követő időpontban történő aláírása a döntést nem volt képes befolyásolni. Az adásvételi szerződéstől történt elállást követően az adásvétel tárgyában a felek kölcsönösen tettek ajánlatot egymásnak, szerződéskötési kötelezettség azonban egyiküket sem terhelte. Az eladó nem fogadta el a felperes ajánlatát, ezért az nem feltételezhette alappal, hogy a szerződés biztosan megköthető lesz. Az eladó elállása után, újabb érvényes szerződés létrejötte előtt, az annak megkötésére irányuló tárgyalási folyamat alatt nem volt a felperesnek alapos oka arra, hogy feltegye, működtethető az ingatlanban az iskola, számolnia kellett a bank által is elfogadható szerződés megkötésének elmaradásával. A felperes a kölcsönszerződés I. rendű alperes általi aláírása alapján legfeljebb azt tehetette fel, hogy az eladó kész vele tárgyalni.

A bérleti szerződés vonatkozásában azt lehetett megállapítani, hogy a felperes ajánlatot tett a szerződéskötésre, az I. rendű alperes azonban nem kötött vele szerződést. A Budai Központi Kerületi Bíróság birtokvédelmi határozat megváltoztatása iránti perben hozott 4.P.22.548/2008/12. számú jogerős ítéletében foglaltak szerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az I. rendű alperes szóban, illetve hallgatólagosan, ráutaló magatartással hozzájárult volna a birtokba lépéséhez. Az ítélet jogereje kizárja a birtoklási jogosultság hiányának vitássá

tételét. Nem róható fel az I. rendű alperesnek, hogy nem kívánta bérbeadás útján hasznosítani az ingatlanát. A felperes az üzletrész adásvételi szerződés alapján léphetett volna birtokba, de csak a teljes vételár kifizetését követően, ezt megelőzően a szerződés csupán azt tette lehetővé, hogy saját kockázatára és költségére, megtérítési igény nélkül az ingatlanban átalakítási munkákat végezzen. A szerződés 4.6. pontjában foglaltak szerint az ingatlanba tanuló, tanár vagy bármely nem az átalakításban érintett személy nem mehetett be, melyből következően kizárt volt, hogy az iskola megkezdje a működését. Az üzletrész adásvételi szerződés ilyen feltétellel történt megkötése, majd a szerződés fizetésképtelenség miatti megszűnése olyan körülmény, melyre tekintettel nem volt elvárható és alappal feltehető, hogy az I. rendű alperes közreműködik a működési engedély megszerzésében. Amennyiben a felperest kár érte az iskola engedély nélküli működése kapcsán, úgy károsodása nem önhibáján kívüli.

A közüzemi díjat a felperes a saját fogyasztása után fizette, ezért önmagában a kiadás ténye nem ad alapot annak megállapítására, hogy károsodás érte, és a rovására gazdagodás sem történt. Nem okozhatott kárt számára, ha a közmű díjat az I. rendű alperes nem továbbította a szolgáltató felé. A közüzemi szerződések felmondása és a mérőórák átírásához való hozzájárulás megtagadása pedig egyrészt nem tekinthető a tulajdonos I. rendű alperes részéről jogellenes magatartásnak, másrészt okozati összefüggésben sem áll vele a felperes által kárként értékelt kiadás. Az iskolai normatív támogatás és a szakképzési hozzájárulás nem a felperest illette meg, a bírságot nem vele szemben szabták ki, így közvetlenül nem károsodhatott. Nem bizonyította, hogy a bírság, az elmaradt haszon, a 42.600.000 forint tényleges kár kapcsán fennállnak a vonatkozásában a kártérítés vagy az utaló magatartás konjunktív feltételei. A családi vállalkozások kárát a felperes nem érvényesíthette. Kártérítési igénnyel a károsult léphet fel, ehhez képest nem hivatkozott arra, hogy a jogosultak rá engedményezték a követelésüket. A saját nevében mások javára igényt pedig nem érvényesíthetett, mivel a perbizomány a polgári eljárásjogban nem létező jogintézmény.

Ráépítéssel a felperes nem szerezhette tulajdonjogot, ugyanis az üzletrész adásvételi szerződés arra kötelezi, hogy saját költségén állítsa helyre az eredeti állapotot, másrészt nem lehet közös tulajdont keletkeztető építkezésnek tekinteni az épület szerkezetét nem érintő karbantartási korszerűsítési felújítási és más építési munkát, a rendelkezésre álló peradatok alapján pedig szakértői bizonyítás nélkül nem lehetett megállapítani, hogy történtek-e ráépítést eredményező munkák, amennyiben igen, azok - és csak azok - mennyivel növelték az ingatlan forgalmi értékét. A kivitelezési költségek megtérítésére szerződésszegéssel okozott kártérítés címén előterjesztett kereseti kérelem amellet, hogy nem nyert bizonyítást a költségek felmerülte, azért nem volt teljesíthető, mert a felperes és alperesek között nem volt szerződéses jogviszony, az üzletrész adásvételi szerződés alapján elvégezhető munkákat pedig a felperes saját költségére és helyreállítási kötelezettséggel végezhetette el. A jogalap nélküli gazdagodás címén előterjesztett kereseti követelés azért nem lehetett alapos, mert a ráfordítás költsége és a ráfordítás hatására bekövetkező értéknövekedés nem szükségszerűen azonos, a

felperes ráadásul egy iskola kialakítása céljából ruházott be az ingatlanba, ezért az sem bizonyos, hogy a beruházás teljes egészében hasznos az I. rendű alperes számára. Az I. rendű alperesnél jelentkező vagyoni előny megállapítása végett a perbe igazságügyi szakértő bevezetése lett volna szükséges, a felperes azonban ennek költségét nem előlegezte meg, ezért a szakértői bizonyítást mellőzni kellett, és a bizonyítatlanságot a bizonyításra köteles felperes terhére kellett értékelni.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. és II. rendű alperes ügyvédi munkadíjból, a III. rendű alperes jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megfizetésére. Az ítéltábla az ügyvédi és a jogtanácsosi munkadíjat - az előbbit áfával növelt összegben - a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenység idő- és munkaigényére is tekintettel az I. és II. rendű alperes részére személyenként 1.500.000 forintban, a III. rendű alperes részére 100.000 forintban állapította meg. A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illetékről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2013. január 16.

. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Dr. Magosi Szilvia s.k.
előadó bíró

Dr. Sándor Ottó s.k..
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő